

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії та з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Частиною другою статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах, зокрема, забезпечення енергетичної безпеки України, створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики та збереження цілісності, забезпечення надійного та ефективного функціонування ОЕС України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею.

Разом з цим, відповідно до частин першої та другої статті 70 Закону, усі учасники ринку, крім споживачів, які купують електроенергію за договором постачання електричної енергії споживачу, несуть відповідальність за свої небаланси електричної енергії.

З метою врегулювання небалансів з оператором системи передачі (далі – ОСП) учасник ринку має стати стороною, відповідальною за баланс, або передати свою відповідальність іншій стороні, відповідальній за баланс, шляхом входження до балансувальної групи.

Сторони, відповідальні за баланс, зобов'язані нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії перед ОСП.

Разом з цим, на низці робочих зустрічей із представниками виробників електричної енергії повідомлено про наявну проблематику відхилення рівня напруги в мережах ОСП та операторів систем розподілу (далі – ОСР) понад гранично допустимі значення, визначені ДСТУ EN 50160:2023 та Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, що виникла внаслідок пошкоджень електричних мереж об'єднаної енергосистеми України та наявності системних обмежень. Зауважено, що

УВ
НКРЕКП
№375-22.1.2/26 від 17.02.2026
КЕП: Сідоров І. В. 17.02.2026 11:44
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

зазначені умови призводять до відхилень учасників ринку, та, як наслідок, виникнення в учасників ринку небалансів електричної енергії з причин, що не залежать від їх дій.

Також, 03.02.2026 та 04.02.2026 НКРЕКП було проведено робочу нараду із учасниками ринку електричної енергії щодо обговорення особливостей провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії під час наявності системних обмежень та виникнення небалансів у виробників електричної енергії внаслідок відхилень напруги в мережах за межі її допустимого значення, а також обговорено пропозиції учасників наради стосовно механізмів вирішення зазначеної проблеми, зокрема заходів, спрямованих на підтвердження наявності системних обмежень та підтвердження причин відхилення рівня напруги у відповідних точках мережі.

За результатами зазначеної наради визнано за доцільне НЕК «УКРЕНЕРГО» та іншим учасникам наради у найкоротший термін надати до Регулятора відповідні пропозиції щодо змін, спрямованих на врегулювання вищезазначеної проблеми, зокрема опрацювати механізм взаємодії між учасниками ринку під час фіксації/підтвердження наявності системних обмежень, спричинених відхилення значення напруги понад гранично допустимі значення, що призвели до відхилення від запланованих графіків відпуску електричної енергії, який дозволить унеможливити зловживання учасниками ринку.

У свою чергу, учасниками ринку направлено до Регулятора відповідні пропозиції щодо внесення змін, у тому числі листами ГС «АСОЦІАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ РОЗПОДІЛЕНОЇ ТА МАНЕВРОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ» від 03.02.2026 № 03/02, від 04.02.2026 № 04/02, ТОВ «ГС-ТРЕЙДИНГ» від 04.02.2026 № 04/02/26-03, ТОВ «ВОЛЬТ ЕНЕРДЖІ» від 04.02.2026 № 01/04-26, ТОВ «ЗЕВСТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 01-04/02-26, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 02/04/26-01, ТОВ «РАДОСВІТ» від 05.02.2026 № 05/02/01, ТОВ «І ДЖІ ПАУЕР» від 04.02.2026 № 26-02-04/01, ТОВ «УКРПАЛЕТ ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 2153-02/2026, КП «ТЕПЛОВИК» від 05.02.2026 № 01-12/106 та ТОВ «БРОКЕНЕРГІЯ» від 05.02.2026 № 46.

Водночас, листом НЕК «УКРЕНЕРГО» від 06.02.2026 № 01/8785 було запропоновано організувати додаткову робочу нараду для напрацювання необхідного алгоритму дій для підтвердження наявності системних обмежень та їх впливу на роботу розподіленої генерації (далі – алгоритм).

Так, 09.02.2026 Регулятором була організована додаткова робоча нарада із учасниками ринку електричної енергії, на якій було обговорено проблемні питання застосування алгоритму. Так, за результатами наради визнано за доцільне НЕК «УКРЕНЕРГО» у найкоротший термін надати до Регулятора відповідні пропозиції щодо алгоритму дій учасників ринку, чітких критеріїв та інформації, які необхідні ОСП для підтвердження факту виникнення

системного обмеження в мережах ОСР або ОСП та підтвердження, що ці обмеження протягом певного часу унеможливлювали видачу потужності конкретним виробником електричної енергії, приєднаним до відповідної мережі, а також цін, що будуть застосовуватись у таких випадках.

У свою чергу, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 11.02.2026 № 01/9703 направлено до Регулятора відповідні пропозиції з алгоритмом підтвердження наявності системних обмежень, а також пропозицій щодо його удосконалення.

З метою всебічного опрацювання запропонованого НЕК «УКРЕНЕРГО» алгоритму, 13.02.2026 Регулятором проведено чергову робочу нараду із учасниками ринку, на якій відбулось детальне обговорення практичних аспектів застосування запропонованого НЕК «УКРЕНЕРГО» алгоритму. За результатами цієї наради було визнано за доцільне ОСП здійснювати перевірку наданої постачальником послуг з балансування (далі – ППБ) інформації, зокрема на підставі даних, зафіксованих інформаційно-технологічною системою в точці приєднання генеруючих одиниць виробника та в точках надходження електричної енергії в мережі відповідного ОСР. За необхідності, з метою додаткового підтвердження наданої ППБ інформації ОСП має звертатись із запитом до відповідного ОСР.

У свою чергу, Департаментом енергоринку було доопрацьовано надані учасниками ринку пропозиції та розроблено проєкт постанови, яким передбачено внесення змін до Постанови № 332 (далі – Проєкт постанови).

З урахуванням зазначеного, пропонується до розгляду НКРЕКП питання щодо прийняття Проєкту постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) пункт 1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«28) ОСП (у ролі АР) при здійсненні розрахунків з ППБ (крім генеруючих одиниць типу С та D) за балансуючу електричну енергію за розрахункові періоди, в яких наявні системні обмеження, підтверджені у порядку та обсязі, визначеному цим підпунктом, застосовувати ціну купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або, у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 календарних днів.

ОСП, ОСР та ППБ у разі виникнення системних обмежень, спричинених відхиленням напруги понад гранично допустимі значення, визначені ДСТУ EN 50160:2023 (для електричних мереж від 1 кВ до 36 кВ), та Кодексом системи передачі (для електричних мереж номінальною напругою 110 кВ та вище), у точці приєднання генеруючих одиниць, для їх підтвердження застосовувати алгоритм, визначений додатком 3 до цієї постанови.»;

2) доповнити новим додатком, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

Алгоритм дій для підтвердження системних обмежень генеруючих одиниць

1. ППБ, генеруючі одиниці (крім генеруючих одиниць типу С та D) яких змінили обсяг відпуску електричної енергії внаслідок системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги в точці приєднання генеруючих одиниць, для підтвердження наявності системних обмежень та їх впливу на зміну обсягу відпуску мають право звернутися до ОСП.

Повідомлення ОСП надається у формі, визначеній ОСП та оприлюдненій на його власному офіційному вебсайті, та має містити зокрема інформацію щодо ідентифікатора генеруючої одиниці, обсягу зміни відпуску та переліку розрахункових періодів, в яких наявна зміна обсягу відпуску електричної енергії внаслідок системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги в точці приєднання генеруючих одиниць.

У разі, якщо технологічна інформація про роботу генеруючої одиниці не була передана ОСП внаслідок інформаційного обміну в режимі реального часу, ОСП не враховує інформацію ППБ та не застосовує цей алгоритм дій при здійсненні розрахунків з ППБ за балансуєчу електричну енергію.

2. ОСП здійснює перевірку наданої ППБ інформації шляхом аналізу параметрів мережі (зокрема значення напруги), що зафіксовані даними інформаційно-технологічної системи в точках приєднання генеруючих одиниць ППБ, та отриманими відповідно до Кодексу системи передачі та Порядку організації інформаційного обміну технологічною інформацією в режимі реального часу, оприлюдненого на офіційному вебсайті ОСП (далі – Порядок організації інформаційного обміну технологічною інформацією в режимі реального часу), та у разі підтвердження наявності відхилення значень напруги понад гранично допустимі значення здійснює аналіз параметрів мережі (зокрема значення напруги), зафіксованих даними інформаційно-технологічної системи, та отриманими відповідно до Кодексу системи передачі та Порядку організації інформаційного обміну технологічною інформацією в режимі реального часу, у точках надходження електричної енергії в мережі ОСР від інших операторів систем, та, у випадку підтвердження наявності відхилення значень напруги в цих точках понад гранично допустимі значення, враховує надану ППБ інформацію та використовує її при розрахунках із ППБ за відповідні розрахункові періоди.

3. У випадку наявності відхилення значень напруги понад гранично допустимі значення в точках приєднання генеруючих одиниць ППБ та дотримання значень напруги в межах гранично допустимих значень у всіх точках надходження електричної енергії в мережі ОСР від інших операторів систем,

ОСП звертається до відповідного ОСР для отримання інформації щодо підтвердження наявності або відсутності системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі.

4. ОСР впродовж 2 календарних днів зобов'язаний надати ОСП інформацію щодо наявності або відсутності системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі значення, у зазначених ОСП розрахункових періодах, а також повідомити про причини їх виникнення.

5. ОСП здійснює аналіз наданої ОСР інформації та використовує при розрахунках із ППБ за відповідні розрахункові періоди інформацію, надану ППБ, у разі наявності підтвердження системних обмежень у мережах ОСР, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі значення.

6. ОСП повідомляє ППБ та не використовує при розрахунках надану ним інформацію у випадку відсутності системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі значення.

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії та з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Частиною другою статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах, зокрема, забезпечення енергетичної безпеки України, створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики та збереження цілісності, забезпечення надійного та ефективного функціонування ОЕС України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею.

Разом з цим, відповідно до частин першої та другої статті 70 Закону, усі учасники ринку, крім споживачів, які купують електроенергію за договором постачання електричної енергії споживачу, несуть відповідальність за свої небаланси електричної енергії.

З метою врегулювання небалансів з оператором системи передачі (далі – ОСП) учасник ринку має стати стороною, відповідальною за баланс, або передати свою відповідальність іншій стороні, відповідальній за баланс, шляхом входження до балансувальної групи.

Сторони, відповідальні за баланс, зобов'язані нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії перед ОСП.

Разом з цим, на низці робочих зустрічей з представниками виробників електричної енергії, зокрема розподіленої генерації, повідомлено про наявну проблематику відхилення рівня напруги в мережах ОСП та операторів систем розподілу (далі – ОСР) понад гранично допустимі значення, визначені ДСТУ EN 50160:2023 та Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, що виникла внаслідок пошкоджень електричних мереж об'єднаної енергосистеми України та

УВ
НКРЕКП
№366-22.1.2/26 від 16.02.2026
КЕП: Сідоров І. В. 16.02.2026 18:29
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

наявності системних обмежень. Зауважено, що зазначені умови призводять до відхилень учасників ринку, та, як наслідок, виникнення в учасників ринку небалансів електричної енергії з причин, що не залежать від дій учасників ринку.

Також, 03.02.2026 та 04.02.2026 НКРЕКП було проведено робочу нараду із учасниками ринку електричної енергії щодо обговорення особливостей провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії під час наявності системних обмежень та виникнення небалансів у виробників електричної енергії внаслідок відхилень напруги в мережах за межі її допустимого значення, а також обговорено пропозиції учасників наради стосовно механізмів вирішення зазначеної проблеми, зокрема заходів, спрямованих на підтвердження наявності системних обмежень та підтвердження причин відхилення рівня напруги у відповідних точках мережі.

За результатами зазначеної наради визнано за доцільне НЕК «УКРЕНЕРГО» та іншим учасникам наради у найкоротший термін надати до Регулятора відповідні пропозиції щодо змін, спрямованих на врегулювання вищезазначеної проблеми, зокрема опрацювати механізм взаємодії між учасниками ринку під час фіксації/підтвердження наявності системних обмежень, спричинених відхилення значення напруги понад гранично допустимі значення, що призвели до відхилення від запланованих графіків відпуску електричної енергії, який дозволить унеможливити зловживання учасниками ринку.

У свою чергу, учасниками ринку направлено до Регулятора відповідні пропозиції щодо внесення змін, у тому числі листами ГС «АСОЦІАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ РОЗПОДІЛЕНОЇ ТА МАНЕВРОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ» від 03.02.2026 № 03/02, від 04.02.2026 № 04/02, ТОВ «ГС-ТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 04/02/26-03, ТОВ «ВОЛЬТ ЕНЕРДЖІ» від 04.02.2026 № 01/04-26, ТОВ «ЗЕВСТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 01-04/02-26, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 02/04/26-01, ТОВ «РАДОСВІТ» від 05.02.2026 № 05/02/01, ТОВ «І ДЖІ ПАУЕР» від 04.02.2026 № 26-02-04/01, ТОВ «УКРПАЛЕТ ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 2153-02/2026, КП «ТЕПЛОВИК» від 05.02.2026 № 01-12/106 та ТОВ «БРОКЕНЕРГІЯ» від 05.02.2026 № 46.

Водночас, листом НЕК «УКРЕНЕРГО» від 06.02.2026 № 01/8785, було запропоновано організувати додаткову робочу нараду для напрацювання необхідного алгоритму дій для підтвердження наявності системних обмежень та їх впливу на роботу розподіленої генерації (далі – алгоритм).

Так, 09.02.2026 Регулятором була організована додаткова робоча нарада із учасниками ринку електричної енергії, на якій було обговорено проблемні питання застосування алгоритму. Так, за результатами наради визнано за доцільне НЕК «УКРЕНЕРГО» у найкоротший термін надати до Регулятора відповідні пропозиції щодо алгоритму дій учасників ринку, чітких критеріїв

та інформації, які необхідні ОСП для підтвердження факту виникнення системного обмеження в мережах ОСР або ОСП та підтвердження, що ці обмеження протягом певного часу унеможливлювали видачу потужності конкретним виробником електричної енергії, приєднаним до відповідної мережі, а також цін, що будуть застосовуватись у таких випадках.

У свою чергу, НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 11.02.2026 № 01/9703 направлено до Регулятора відповідні пропозиції з алгоритмом підтвердження наявності системних обмежень, а також пропозицій щодо його удосконалення.

З метою всебічного опрацювання запропонованого НЕК «УКРЕНЕРГО» алгоритму, 13.02.2026 Регулятором проведено чергову робочу нараду із учасниками ринку, на якій відбулось детальне обговорення практичних аспектів застосування запропонованого НЕК «УКРЕНЕРГО» алгоритму. За результатами цієї наради було визнано за доцільне ОСП здійснювати перевірку наданої ППБ інформації, зокрема на підставі даних, зафіксованих інформаційно-технологічною системою в точці приєднання генеруючих одиниць виробника та в точках надходження електричної енергії в мережі відповідного ОСР. За необхідності, з метою додаткового підтвердження наданої ППБ інформації, ОСП має звертатись з запитом до відповідного ОСР.

У свою чергу, Департаментом енергоринку було доопрацьовано надані учасниками ринку пропозиції та розроблено проєкт постанови, яким передбачено внесення змін до Постанови № 332 (далі – Проєкт постанови).

З урахуванням зазначеного, пропонується до розгляду НКРЕКП питання щодо прийняття Проєкту постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ № _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) пункт 1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«28) ОСП (у ролі АР) при здійсненні розрахунків з ППБ по об'єктах розподіленої генерації (із встановленою потужністю до 20 МВт включно) за балансуєчу електричну енергію за розрахункові періоди, в яких наявні системні обмеження, підтверджені у порядку та обсязі, визначеному цим підпунктом, застосовувати ціну купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або, у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 календарних днів.

ОСП, ОСР та ППБ у разі виникнення системних обмежень, спричинених відхиленням напруги понад гранично допустимі значення, визначені ДСТУ EN 50160:2023 (для електричних мереж від 1 кВ до 36 кВ), та Кодексом системи передачі (для електричних мереж номінальною напругою 110 кВ та вище), в точці приєднання генеруючих установок, для їх підтвердження застосовувати алгоритм, визначений додатком 3 до цієї постанови.»;

2) доповнити новим додатком, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

Алгоритм дій для підтвердження системних обмежень генеруючих одиниць

1. ППБ, генеруючі одиниці (крім генеруючих одиниць типу D) яких змінили обсяг відпуску електричної енергії внаслідок системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги в точці приєднання генеруючих установок, для підтвердження наявності системних обмежень та їх впливу на зміну обсягу відпуску мають право звернутися до ОСП.

Повідомлення ОСП надається у формі, визначеній ОСП та оприлюдненій на його власному офіційному вебсайті, та має містити зокрема інформацію щодо ідентифікатора генеруючої установки та переліку розрахункових періодів, в яких наявна зміна обсягу відпуску електричної енергії внаслідок системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги в точці приєднання генеруючих установок.

У разі, якщо технологічна інформація ППБ про роботу генеруючої одиниці не була передана ОСП внаслідок інформаційного обміну в режимі реального часу, ОСП не враховує інформацію ППБ та не застосовує цей алгоритм дій при здійсненні розрахунків з ППБ за балансуючу електричну енергію.

2. ОСП здійснює перевірку інформації, наданої ППБ, шляхом аналізу параметрів мережі (зокрема значення напруги), що зафіксовані даними інформаційно-технологічної системи в точках приєднання генеруючих одиниць ППБ, та отриманими відповідно до Кодексу системи передачі та Порядку організації інформаційного обміну технологічною інформацією в режимі реального часу, оприлюдненого на офіційному вебсайті ОСП (далі - Порядок організації інформаційного обміну технологічною інформацією в режимі реального часу), та у разі підтвердження наявності відхилення значень напруги понад гранично допустимі значення здійснює аналіз параметрів мережі (зокрема значення напруги), зафіксованих даними інформаційно-технологічної системи, та отриманими відповідно до Кодексу системи передачі та Порядку організації інформаційного обміну технологічною інформацією в режимі реального часу, в точках надходження електричної енергії в мережі ОСР від інших операторів систем, та, у випадку підтвердження наявності відхилення значень напруги в цих точках понад гранично допустимі значення, враховує надану інформацію та використовує її при розрахунках.

3. У випадку наявності відхилення значень напруги понад гранично допустимі значення дотримання показників якості напруги в точках приєднання генеруючих одиниць ППБ та дотримання значень напруги в межах гранично допустимих значень у всіх точках надходження електричної енергії в мережі

ОСР від інших операторів систем, ОСП звертається до відповідного ОСР для отримання інформації щодо підтвердження наявності або відсутності системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі.

4. ОСР впродовж 2 календарних днів зобов'язаний надати ОСП інформацію щодо наявності або відсутності системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі значення, у зазначених ОСП розрахункових періодах, а також повідомити про причини їх виникнення.

5. ОСП здійснює аналіз інформації, наданої ОСР, та використовує при розрахунках інформацію, надану ППБ, у разі наявності підтвердження системних обмежень системних обмежень в мережах ОСР, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі значення.

6. ОСП повідомляє ППБ та не використовує при розрахунках надану ним інформацію у випадку відсутності системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги понад гранично допустимі значення.

**Обґрунтування до рішення НКРЕКП
про внесення змін до постанови НКРЕКП від 25 лютого 2022 року № 332
«Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної
енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної на
період дії в Україні воєнного стану»**

Ураховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» (зі змінами), відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії», «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», ураховуючи протоколи нарад за участі представників Міністерства енергетики України та НКРЕКП, а також ураховуючи пропозиції учасників ринку електричної енергії та з метою стабілізації фінансового стану учасників ринку електричної енергії, НКРЕКП прийнято постанову від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» (далі – Постанова № 332).

Частиною другою статті 3 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон) визначено, що функціонування ринку електричної енергії здійснюється на принципах, зокрема, забезпечення енергетичної безпеки України, створення умов безпечної експлуатації об'єктів електроенергетики та збереження цілісності, забезпечення надійного та ефективного функціонування ОЕС України, єдиного диспетчерського (оперативно-технологічного) управління нею.

Разом з цим, відповідно до частин першої та другої статті 70 Закону, усі учасники ринку, крім споживачів, які купують електроенергію за договором постачання електричної енергії споживачу, несуть відповідальність за свої небаланси електричної енергії.

З метою врегулювання небалансів з оператором системи передачі (далі – ОСП) учасник ринку має стати стороною, відповідальною за баланс, або передати свою відповідальність іншій стороні, відповідальній за баланс, шляхом входження до балансууючої групи.

Сторони, відповідальні за баланс, зобов'язані нести фінансову відповідальність за небаланси електричної енергії перед ОСП.

Разом з цим, на низці робочих зустрічей з представниками виробників електричної енергії, зокрема розподіленої генерації, повідомлено про наявну проблематику відхилення рівня напруги в мережах ОСП та операторів систем розподілу (далі – ОСР) понад гранично допустимі значення, визначені Кодексом системи передачі, затвердженим постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 309, що виникла внаслідок пошкоджень електричних мереж об'єднаної енергосистеми України та наявності системних обмежень. Зауважено, що зазначені умови призводять до неможливості забезпечити виробниками дотримання торгового графіку та/або спрацювання

УВ
НКРЕКП
№352-22.1.2/26 від 11.02.2026
КЕП: Сідоров І. В. 11.02.2026 16:06
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

технологічного обладнання генеруючих установок, що призводить до їх зупинки, та, як наслідок, виникнення в учасників ринку небалансів електричної енергії з причин, що не залежать від дій учасників ринку.

Також, 03.02.2026 та 04.02.2026 НКРЕКП було проведено робочу нараду із учасниками ринку електричної енергії щодо обговорення особливостей провадження господарської діяльності з виробництва електричної енергії під час наявності системних обмежень та виникнення небалансів у виробників електричної енергії внаслідок відхилень напруги в мережах за межі її допустимого значення, а також обговорено пропозиції учасників наради стосовно механізмів вирішення зазначеної проблеми, зокрема заходів, спрямованих на підтвердження причин відхилення рівня напруги в мережах оператора системи та наявності системних обмежень.

За результатами наради учасниками ринку направлено до Регулятора відповідні пропозиції щодо внесення змін, у тому числі листами ГС «АСОЦІАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ РОЗПОДІЛЕНОЇ ТА МАНЕВРОВОЇ ГЕНЕРАЦІЇ» від 03.02.2026 № 03/02 та від 04.02.2026 № 04/02, ТОВ «ГС-ТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 04/02/26-03, ТОВ «ВОЛЬТ ЕНЕРДЖІ» від 04.02.2026 № 01/04-26, ТОВ «ЗЕВС ТРЕЙДІНГ» від 04.02.2026 № 01-04/02-26, ТОВ «ВЕРАКС ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 02/04/26-01, ТОВ «РАДОСВІТ» від 05.02.2026 № 05/02/01, ТОВ «І ДЖІ ПАУЕР» від 04.02.2026 № 26-02-04/01, ТОВ «УКРПАЛЕТ ЕНЕРДЖИ» від 04.02.2026 № 2153-02/2026, КП «ТЕПЛОВИК» від 05.02.2026 № 01-12/106, ТОВ «БРОКЕНЕРГІЯ» від 05.02.2026 № 46 та НЕК «УКРЕНЕРГО» від 11.02.2026 № 01/9703.

У свою чергу, Департаментом енергоринку було доопрацьовано надані учасниками ринку пропозиції та розроблено проєкт постанови, яким передбачено внесення змін до Постанови № 332 (далі – Проєкт постанови).

З урахуванням зазначеного, пропонується до розгляду НКРЕКП питання щодо прийняття Проєкту постанови.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про внесення змін до
постанови НКРЕКП від
25 лютого 2022 року № 332

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», у зв'язку з воєнним станом в Україні, введеним відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженим Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, від 18 квітня 2022 року № 259/2022, від 17 травня 2022 року № 341/2022, від 12 серпня 2022 року № 573/2022, від 07 листопада 2022 року № 757/2022, від 06 лютого 2023 року № 58/2023, від 01 травня 2023 року № 254/2023, від 26 липня 2023 року № 451/2023, від 06 листопада 2023 року № 734/2023, від 05 лютого 2024 року № 49/2024, від 06 травня 2024 року № 271/2024, від 23 липня 2024 року № 469/2024, від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, від 14 січня 2025 року № 26/2025, від 15 квітня 2025 року № 235/2025, від 14 липня 2025 року № 478/2025, від 20 жовтня 2025 року № 793/2025 та від 12 січня 2026 року № 40/2026, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Унести до постанови Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 25 лютого 2022 року № 332 «Про забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії, у тому числі фінансового стану учасників ринку електричної енергії на період дії в Україні воєнного стану» такі зміни:

1) пункт 1 доповнити новим підпунктом такого змісту:

«28) ОСП (у ролі АР) при здійсненні розрахунків з ППБ по об'єктах розподіленої генерації (із встановленою потужністю до 20 МВт включно) за балансуєчу електричну енергію за розрахункові періоди, в яких наявні системні обмеження, підтверджені у порядку та обсязі, визначеному цим підпунктом, застосовувати ціну купівлі-продажу електричної енергії на РДН за відповідний розрахунковий період або, у разі якщо торги на РДН на цей розрахунковий період не відбулись – середньозважене значення цін купівлі-продажу електричної енергії на РДН за попередні 30 календарних днів.

ОСП, ОСР та ППБ у разі виникнення системних обмежень, спричинених відхиленням значення напруги в точці приєднання генеруючих установок понад граничні величини, визначені Кодексом системи передачі, для їх підтвердження застосовувати алгоритм, визначений додатком 3 до цієї постанови.»;

2) доповнити новим додатком, що додається.

2. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО

Алгоритм дій для підтвердження системних обмежень в мережах ОСР, які впливають на роботу розподіленої генерації

1. Постачальник послуг з балансування (ППБ), по об'єктах розподіленої генерації (з встановленою потужністю до 20 МВт включно) якого з обґрунтованих причин не може бути видана в мережу вироблена ним електроенергія, зобов'язаний якомога швидше звернутися до відповідного ЧД ОСР, до мереж якого підключена його електроустановка. Такий ППБ зобов'язаний надати ЧД ОСР повний набір інформації, необхідний для опису проблеми:

- наявність або відсутність напруги;
- величину рівня напруги;
- відхилення напруги від номінального значення;
- несиметрія по фазам, тощо
- причину, через яку не може включитися в роботу;
- інші суттєві обставини.

2. ЧД ОСР зобов'язаний перевірити інформацію щодо наступних обставин:

- наявності чи відсутності напруги на шинах виробника;
- величини рівня напруги;
- відхилення напруги від номінального значення;
- несиметрію по фазам,
- щодо інших суттєвих обставин, зазначених ППБ, або відомих ЧД ОСР.

3. При наявності напруги з шин ПС ОСП до шин ПС ОСР, ЧД ОСР забезпечує подачу напруги на шини виробника, регулювання напруги до необхідного рівня (в тому числі включенням або відключенням навантаження у вузлі для підвищення або зниження напруги). При наявності аварійного відключення в мережі ОСР та неможливості подати чи відрегулювати напругу до необхідного виробнику рівня ЧД ОСР повідомляє про наявність системного обмеження на рівні ОСР.

4. ЧД ОСР при відсутності напруги з шин ПС ОСП до шин ПС ОСР та неможливості відновити рівні напруги для роботи виробника звертається до відповідного ЧД РДЦ регіону з повним описом наявної проблеми.

5. ЧД РДЦ регіону при відсутності напруги на шинах ПС ОСП або при неможливості подати напругу на шини ПС ОСР (перевантаження перетинів, обладнання ПС тощо), з якої заживлена установка зазначеного вище ППБ, повідомляє ЧД ОСР про системні обмеження на рівні ОСП.

6. ЧД ОСР повідомляє офіційним листом зазначеного вище ППБ, та ОСП не пізніше третього календарного дня після події надає підтвердження про розрахункові періоди, у яких мали місце системні обмеження на рівні ОСР або ОСП.

7. Після отримання повідомлення про наявність системних обмежень на рівні ОСР або ОСП, ОСП змінює графік роботи одиниці надання послуг з балансування зазначеного вище ППБ на активовану пропозицію на балансуючу енергію.

8. Декадні звіти зазначеним вище ППБ формуються АР не пізніше шостого робочого дня після останнього дня цієї декади.
